

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Ösztályozás

Tárgy:

9439

Szerző:

H. J.

Cím:

A budai vár története

Forrás:

Magyar Vasnap

Személy:

Helyszám:

(Hely)

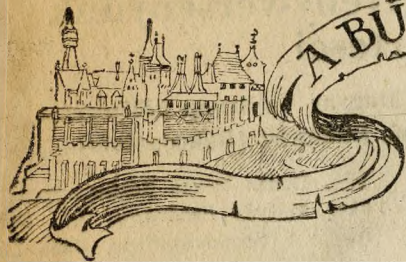
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

1910. júl. 9.

"1444" / -

A BUDAI VÁR TÖRTÉNETE

Megnyílik a föld...

A Vár délkeleti kapuját, a Fehérvári kaput a legújabb nemzedék csak bealazva látta. Pedig van olyan nevezetes, mint a Bécsi-kapu. A Fehérvári kapun keresztül ugyanis a palotába visz az út. Évtizedekkel ezelőtt, amikor a palotakert virágházát nagyobbították, érdekes falmaradványokra bukkantak, amelyek a Fehérvári kaputól a királyi palota alá vezettek el. Megállapították, hogy a falmaradványok Zsigmond és Mátyás egykori palotájából valók. A régebbi királyi paloták ugyanis mindjárt a Fehérvári kapunál kezdődtek s lépcsőzetesen nyúltak fel a Várhegy tetejére. Kiderült, hogy a királyi palota pincéjébe is benyúló falrész az egykori Zsigmond-palota előfala és megtalálták a hatalmas lépcsőmaradványokat is.

A kutatók tovább nyomultak a föld alá és rengeteg régi csempeket hoztak napvilágra. Ezeket a csempeket különféle díszítések teszik érdekessé. Van olyan, amelyen kobzost ábrázolt

az egykori művész, a másikon holló képe van, de találtak csempeket Mátyás király képével is. A hatalmas oszlopok és lépcsőmaradványok az egykori palota nagyságát igazolják. A most is folyó munkálatokat tudósok vezetik s a legkisebb faragványt és cseréptöredéket is megbecsülik, megvizsgálják és megőrzik. De egyéb másfajta titkok is tárultak fel, ha itt-ott megnyílt a föld a Várhegyen.

Kovácsműhely a Szentháromság-tér alatt

Jó negyedszázaddal ezelőtt egy szép napon a Szentháromság-téren beszakadt az úttest kövérkölata egy nenez tarszeker alatt. Hatalmas üreg szája nyílt meg az úttest alatt s mindenki egy régesrégi sírbotra gondolt. A kutatók viszont egy teljesen ép és felszerelt kovácsműhelyt tártak fel a forgalmas tér alatt. A műhely olyan állapotban volt, mintha a mester csak éppen letette volna szerszámaikat és átment volna egy messzely borra valamelyik közeli csapszékbe. Kiderült, hogy a kovácsműhely felett hajdan egy középkori épület állott, amelyet vagy lebontottak, vagy Buda száz év előtti ostroma idején összerokkadt. A törmelékét akkor elhordták, a pincelejárátot eltömték, de a berendezett kovácsműhely eredeti és érdekes szerszámaival megmaradt a föld alatt. A

regi szerszámokat a Halászbástya tornyába szállították, az üreget pedig betömtette a főváros.

Hogyan találták meg Mátyás első feleségének hamvait

Az egyik legérdekesebb és legnevezetesebb budavári leletet 1827. január 18-án találták. A Szentgyörgy-teret egyengették, egyrészt le is hordták s ekkor szedték fel a Zsigmond-templom alapfalait is. A munkálatoknál egyszerre, mintha megnyílt volna a föld, hatalmas üreg fogadta a bolthajtást eltávolító munkásokat. Sírbotra bukkantak s benne egy különféle drágakövekkel borított csontváza. A csontváz aranyfonálból szőtt ruhában pihent s a koponyán koronához hasonló aranyonat volt. Budáról, Pestről tódult a nép a fejedelmi sírbolt meglekintésére és amikor a nádor érdeklődött, Buda tanácsa ezt jelentette:

— A sírboltban drága köntösbe öltöztetett, ragyogó kövekkel ékes koronával koszorúzott egész emberi tetem találtatott és a város tanácsának átaladatott.

A tanács megvizsgálta a sírboltot, szembavette a maradványokat, de semmikép sem tudták megállapítani, kit temethettek el ennyi értékkel s ilyen pompával. Jankovics Miklós fejtette meg a titkot.

— Azon a helyen — állapította meg — ahol a sírbolt feltárult, tehát a régi királyi ház előtt lévő piacon, Zsigmond király építtetett templomot védőszentjének, Szent Zsigmondnak tiszteletére. Kétségtelen tehát, hogy

e sírbolt Zsigmond temploma alatt volt. Embertani jelek szerint a tetem ifjú nő, aki 16—18 éves lehetett. Haja gesztenyebarna. A csillámló rojtok, amelyek a kontyot koszorúzták, bizánci görög divatra vallanak. Az előkelő magyar nők, amikor még a konstantinápolyi divat volt irányadó, fejükön két-három ujjnyi széles aranypántot viseltek, amelyekből csillogó rojtok függtek le s a homlokot és a fület is eltakarták. Az egész koszorú selyemre sodrott aranyfonalakból állott s pillangós gombkötő mintával virágokat ábrázolt. A ruházat apró foszlányaiban tiszta aranyszálak voltak különböző virágalkatokba beszóva.

Ki volt az a kétségtelenül fejedelmi rangú fiatal nő, akit a Várban Zsigmond király templomába temettek? Rövidesen megállapították a tudósok, hogy Mátyás király első feleségének hamvaira bukkantak rá. Mátyást még prágai fogsága idején jegyezték el Podjebrád cseh király lányával, Kunigundával, aki akkor hétéves volt. Podjebrád Kunigundát, akit Magyarországon Katalinnak neveztek, 13 éves korában hozták Budavárába és három évig élt itt. 1464. februárban halt meg és a Zsigmond-templom sírboltjába temették.

A véletlenül megnyílt föld ilyen és ehhez hasonló titkokat hozott már napfényre. Ki tudja, mit rejt még a Várhegy mélye?

H. J.